

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Sektionen för Hematologi och koagulation

Patientinformation –

Bisfosfonatbehandling vid myelom

Du har blivit ordinerad ett läkemedel som heter

BISFOSFONAT

Benvävnadens normala uppbyggnads- och nedbrytningsprocess

Benvävnaden är en vävnad som ständigt förnyas. Hos en frisk person bryts benvävnaden ned och byggs upp hela tiden, ungefär lika snabbt. Genom detta förlopp ersätts gammal benvävnad med ny. Det gör att skelettet behåller sin styrka och hållfasthet.

Påverkan av denna process vid myelom

Myelom innebär att man har en tumorsjukdom i plasmacellerna i benmärgen. Dessa sjuka plasmaceller kan rubba den naturliga ned- och uppbyggnadsprocessen av benvävnad i kroppen och leda till att benet bryts ned snabbare än det byggs upp igen. Följden blir att skelettet försvagas och det finns en ökad risk för smärtor och frakturer. Den ökade bennedbrytningen kan också leda till ökad frisättning av kalk ut i blodet.

Hur hjälper bisfosfonatbehandling?

Läkemedel av typen bisfosfonater hämmar de bennedbrytande cellerna i kroppen och motverkar därmed nedbrytning av skelettet. Detta leder till att ditt skelett stärks och att risken för frakturer minskar. Läkemedlet hjälper också till att sänka kalkhalten i blodet.

Hur ges behandlingen?

Behandlingen ges som ett dropp in i blodet. Din läkare avgör vad som är rätta dosen för dig och den beror på flera olika faktorer. Din läkare bestämmer också hur lång tid varje infusion ska ta, hur många du behöver och hur ofta de ska ges. Vanligtvis ges det en gång per månad under minst två års tid, därefter vid behov var tredje månad. Blodprovskontroller sker regelbundet under behandlingen. Bisfosfonatbehandling kan ibland leda till sänkning av calciumvärdet i kroppen och du kan därför ordineras ett läkemedel med calcium.

Eventuella biverkningar

Liksom alla läkemedel kan bisfosfonater ge biverkningar. Alla reagerar olika på mediciner och biverkningar upplevs inte alltid på samma sätt av olika personer, även om de får samma behandling. En relativt vanlig biverkan är influensaliknande symtom med feber som kan vara upp till 48 timmar efter infusionen, ibland åtföljt av allmän sjukdomskänsla, stelhet, trötthet och värmekänsla.

Bisfosfonatbehandling vid myelom

Under senare år har det uppmärksammats att man efter långvarig behandling med bisfosfonater kan riskera att få skador på skelettet i käkarna, främst underkäken. Detta kallas osteonekros och kan i allvarliga fall försvaga eller bryta ned delar av benet i käken. Behandlingen inleds därför först efter att man genomgått en undersökning hos en specialisttandläkare. Därefter kan du gå till din vanliga tandläkare men du bör kontakta din läkare eller sjuksköterska innan tandläkaren gör några större ingrepp. Vanlig lagning av hål och slipning av tandsten går bra.

Symtom som kan varna om osteonekros är:

- Smärta, svullnad eller infektioner i tandkötet
- Nedsatt läkningsförmåga i tandkötet
- Domnings- eller tyngdkänsla i käkpartiet

Om du upplever några av ovanstående symtom, om du känner av några andra obehag från mun och/eller käke, eller om du upplever några andra biverkningar skall du kontakta din läkare eller sjuksköterska. Det kan bero på antingen din sjukdom eller på behandlingen.

Råd om motion

Det är bra att hålla kroppen i form genom träning, t.ex. lättare promenader. Fysisk aktivitet är bra på flera sätt och kan förbättra både fysisk och psykiskt välbefinnande, hjälpa till att bibehålla styrka och rörlighet i leder och muskler, och kan också hjälpa till att motverka urkalkning av skelettet och därmed minska risken för skelettskador. Starkare muskler förbättrar även balansen vilket minskar risken för att skada sig.